

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2016. gada 12. maijā
(OR. en)

8822/16

DEVGEN 86
ACP 65
RELEX 374
FIN 294

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2016. gada 12. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	8530/16
Temats:	2016. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem – Padomes secinājumi (2016. gada 12. maijs)

1. Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par 2016. gada ziņojumu Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem; secinājumi pieņemti Padomes 3462. sanāsmē, kas notika 2016. gada 12. maijā.

Padomes secinājumi

2016. gada ziņojums Eiropadomei par ES attīstības palīdzības mērķiem

1. Padome pauž gandarījumu par to, ka Komisija ir publicējusi 2015. gada provizorisko informāciju par ES oficiālo attīstības palīdzību (OAP) ¹, analizējot tendences attiecībā uz ES kolektīvām un individuālām OAP saistībām ². Padome atkārtoti uzsver to, ka OAP ir svarīga un noteicoša sastāvdaļa kopējā finansējumā, kas pieejams jaunattīstības valstīm. Kaut arī jaunattīstības valstīm kopumā OAP daļa ir kvantitatīvi maza, OAP joprojām ir galvenais finansējuma avots vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) un nestabilām valstīm, kurām īpaši pietrūkst vietējo spēju gūt finansējumu no citiem avotiem.
2. Eiropadome 2010. gada 17. jūnijā lūdza Padomi sniegt gada ziņojumu par ES un dalībvalstu OAP saistībām un to izpildi. Šis ir sestais šāds ziņojums, ko iesniegs Eiropadomei.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1362_en.htm un http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-1363_en.htm

² Prezidentvalsts secinājumi, Eiropadomes 2005. gada 16. un 17. jūnija secinājumi (10255/1/05), Padomes 2008. gada 11. novembra secinājumi (15480/08) un Padomes 2015. gada 26. maija secinājumi (9241/15). Saistības skatīt pielikumā.

3. Ņemot vērā minēto, Padome vēlas Eiropadomei darīt zināmu šādu informāciju:

- a. 2015. gadā un trešo gadu pēc kārtas ES kolektīvā OAP palielinājās, pieaugot no EUR 59,313 miljardiem 2014. gadā un sasniedzot EUR 68,226 miljardus, līdz šim augstāko palīdzības līmeni, un tādējādi nominālā izteiksmē pieaugot par 15 %. ES kolektīvā OAP sasniedza 0,47 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI) ³ 2015. gadā, kas ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar 0,43 % 2014. gadā. Kopējā OAP tikai no ES dalībvalstīm vien palielinājās no EUR 57,174 miljardiem (0,41 % no NKI) 2014. gadā līdz EUR 66,716 miljardiem (0,46 % no NKI) 2015. gadā;
- b. ES un tās dalībvalstis ir saglabājušas savu vietu kā lielākā kolektīvā OAP sniedzēja pasaulē (sk. 1. attēlu), jau atkal nodrošinot krietni vairāk nekā pusi no kopējās OAP jaunattīstības valstīm, ko sniedz ESAO Attīstības palīdzības komitejas (*DAC*) locekles. Salīdzinot ar ievērojamo ES OAP/NKI attiecības pieaugumu, vidējais rādītājs ESAO *DAC* valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, samazinājās no 0,23 % 2014. gadā līdz 0,21 % no NKI 2015. gadā;
- c. minētie dati atspoguļo ES dalībvalstu vairuma uzlabotos rādītājus. 15 dalībvalstis palielināja savas OAP attiecību pret NKI par vairāk nekā 0,01 %, un četras dalībvalstis saglabāja to 2014. gada līmenī. Deviņu dalībvalstu OAP/NKI līmeņi pazeminājās par vairāk nekā 0,01 %. Piecas ES dalībvalstis sasniedza vai pārsniedza OAP/NKI 0,7 % sliekšni (sk. 2. attēlu un 1. tabulu);

³ ES kolektīvā OAP ir summa, ko veido OAP no ES dalībvalstīm un tā daļa no ES iestāžu sniegtās OAP, kuru neieskaita dalībvalstīm. Lielāko daļu no ES iestāžu OAP tērpiem, sniedzot ziņojumus par OAP/NKI, ieskaita ES dalībvalstīm, t. i., dalībvalstu datos ir iekļauta daļa no iestāžu tērpiem. OAP, ko sniedz no Eiropas Investīciju bankas (EIB) pašu resursiem, neieskaita dalībvalstīm, un tas ir papildinājums dalībvalstu OAP.

- d. ņemot vērā pašreizējo bēgļu krīzi, šogad ESAO dati rāda arī "palīdzības sniedzējvalstu" bēgļu izmaksu ⁴ apjomu, ko *DAC* locekles uzrādījušas kā OAP. ESAO dati liecina par šo paziņoto izmaksu būtisku pieaugumu starp ES valstīm, proti, no EUR 3,3 miljardiem (jeb 5,6 % no ES kolektīvās OAP 2014. gadā) līdz EUR 8,6 miljardiem (jeb 12,5 % no ES kolektīvās OAP 2015. gadā). Tomēr kopējais ES OAP pieaugums (EUR 8,9 miljardi) bija lielāks par bēgļu izmaksu pieaugumu (EUR 5,3 miljardi). Tas nozīmē, ka 2015. gadā ES palielināja gan savu atbalstu bēgļiem, gan citu attīstības palīdzību.
4. Padome ar nožēlu konstatē, ka, neskatoties uz ES OAP reālo pieaugumu par vairāk nekā vienu trešdaļu kopš 2002. gada, ekonomiskā krīze un ievērojamais spiediens uz budžetu vairumā ES dalībvalstu nozīmēja to, ka ES nerasniedza vērienīgo mērķi līdz 2015. gadam kopīgi nodrošināt 0,7 % no NKI kā OAP, ko tā sev bija izvirzījusi 2005. gadā.
5. Tomēr Padome arī norāda, ka ES OAP/NKI attiecība 0,47 % 2015. gadā ir vairāk nekā divas reizes lielāka par to *DAC* valstu vidējo rādītāju, kuras nav ES dalībvalstis, proti, 0,21 %.
6. Padome arī atgādina par jaunajām OAP saistībām, ko tā ir uzņēmusies, kā izklāstīts Padomes 2015. gada 26. maija secinājumos. ⁵ Padome atkārtoti apstiprina savu politisko vadību un apņemšanos attiecībā uz ES attīstības palīdzību, atzīmējot, ka sadarbība attīstības jomā joprojām ir svarīga ES prioritāte. Šajā sakarā ES un tās dalībvalstis vēlreiz apstiprina visas savas individuālās un kolektīvās OAP saistības un veiks reāli pārbaudāmas darbības, lai izpildītu šīs saistības.

⁴ Šādas izmaksas var uzrādīt tikai kā OAP saskaņā ar ESAO *DAC* noteikumiem, un ziņošana par tām attiecas tikai uz izmaksām, kas radušās bēgļu uzturēšanās pirmajos 12 mēnešos.

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9144-2015-INIT/en/pdf>

7. Padome uzsver uz pārmaiņām vērsto būtību, kas raksturīga Adisabebas rīcības programmai, kura ir programmas 2030. gadam neatņemama sastāvdaļa un ar kuru tiek noteikta pāreja uz jaunu ilgtspējīgu finansēšanas modeli, lai sasniegtu ilgtspējīgu attīstību tās trijos aspektos (ekonomikas, sociālajā un vides), papildus tam, ka atkārtoti tiek uzsvērts OAP nozīmīgums. Tā pamatā ir laba pārvaldība, visu pienākumi, dažādas vajadzības un izaicinājumi, ar ko saskaras valstis īpašās situācijās, iekšzemes pasākumu prioritāte, tostarp attiecībā uz nodokļiem un pārredzamību, stabilas un veicinošas politikas nozīmīgums, visu apņēmība veicināt politikas saskaņotību, "nevienu neatstāt novārtā" un dzimumu līdztiesība kā transversāla prioritāte. Tādēļ Padome atkārtoti uzsver arī to, cik svarīga ir vispusīga un integrēta pieeja – izmantojot uzlabotu un atjauninātu globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai – finansējuma un citu īstenošanas līdzekļu mobilizēšanai no visiem pieejamajiem avotiem (publiskiem/privātiem, vietējiem/starptautiskiem) un visiem dalībniekiem, jo īpaši ar daudzpusēju ieinteresēto personu partnerību starpniecību, kurai tādējādi būs izšķiroša nozīme, lai atbalstītu jaunattīstības valstu ilgtspējīgu attīstību, tostarp izmantojot inovatīvus finansējuma avotus un instrumentus, zināšanas, ekspertīzi, spēju veidošanu, tehnoloģiju un nefinanšu līdzekļus. Šajā sakarā Padome turklāt mudina Komisiju īstenot tās "ieņēmumu palielināšanas un izdevumu uzlabošanas" ⁶ pieeju, tādējādi atbalstot jaunattīstības valstu centienus mobilizēt iekšzemes resursus.

⁶ Komisijas dienestu darba dokuments, 13186/15 – SWD(2015) 198 final, 15.10.2015. "*Collect More – Spend Better, Achieving Development in an Inclusive and Sustainable Way*" (Ieņēmumu palielināšana un izdevumu uzlabošana, sasniedzot attīstību iekļaujošā un ilgtspējīgā veidā).

8. Padome cer turpināt darbu Apvienoto Nāciju Organizācijā, starptautiskās finanšu iestādēs un daudzpusējās un divpusējās attīstības bankās, un Eiropas Savienībā, lai īstenotu Adisabebas rīcības programmu un izstrādātu mehānismus tās ietekmes uzraudzībai un rezultātu izvērtēšanai. Šajā sakarā Padome ņem vērā rezultātus, kas gūti Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (*ECOSOC*) forumā par attīstības finansēšanu, kura notika 2016. gada 18.–20. aprīlī Ņujorkā, un cer balstīties uz šīm diskusijām un padziļināt tās turpmākajos forumos. Turklāt Padome cer turpināt diskusijas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Attīstības palīdzības komitejā (*DAC*) par to, lai izstrādātu jaunu statistikas rādītāju attiecībā uz kopējo oficiālo atbalstu ilgtspējīgai attīstībai (*TOSSD*), papildus OAP, kā būtisku veidu, ar ko labāk izmērīt, atzīt un dot vēl lielāku impulsu dažiem plašākiem nabadzības izskaušanas un ilgtspējīgas attīstības atbalsta centieniem. Padome mudina rīkot atklātas, iekļaujošas un pārredzamas diskusijas par jaunā rādītāja izstrādi.
-

ES iepriekšējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

(Padomes secinājumi, 2005. gada 24. maijs (dok. 9266/05, 4. punkts))

"Lai sasniegtu TAM (Tūkstošgades attīstības mērķus), ir steidzami jāpalielina OAP. (...) ES ir ar mieru pieņemt jaunu kopējo ES mērķi, proti, panākt 0,56 % OAP/NKI līdz 2010. gadam, kas līdz tam laikam dotu OAP papildu EUR 20 miljardus gadā.

i) Tās dalībvalstis, kas vēl nav sasniegušas 0,51 % OAP/NKI līmeni, apņemas šo līmeni līdz 2010. gadam sasniegt, izmantojot to attiecīgos budžeta līdzekļu piešķiruma procesus, bet tās dalībvalstis, kuras šo līmeni jau ir pārsniegušas, apņemas turpināt savus centienus šai virzienā;

ii) tās dalībvalstis, kas pievienojušās ES pēc 2002. gada un kuras vēl nav sasniegušas 0,17 % OAP/NKI līmeni, centīsies palielināt savu OAP un sasniegt šo līmeni līdz 2010. gadam, izmantojot to attiecīgos budžeta līdzekļu piešķiruma procesus, bet tās dalībvalstis, kuras šo līmeni jau ir pārsniegušas, apņemas turpināt savus centienus šai virzienā;

iii) dalībvalstis apņemas sasniegt 0,7 % OAP/NKP mērķi līdz 2015. gadam, bet tās dalībvalstis, kuras šo mērķi jau sasniegušas, veic visu nepieciešamo, lai noturētos virs šī rādītāja; dalībvalstis, kas pievienojās ES pēc 2002. gada, centīsies palielināt savu OAP/NKP attiecību līdz 2015. gadam līdz 0,33%."

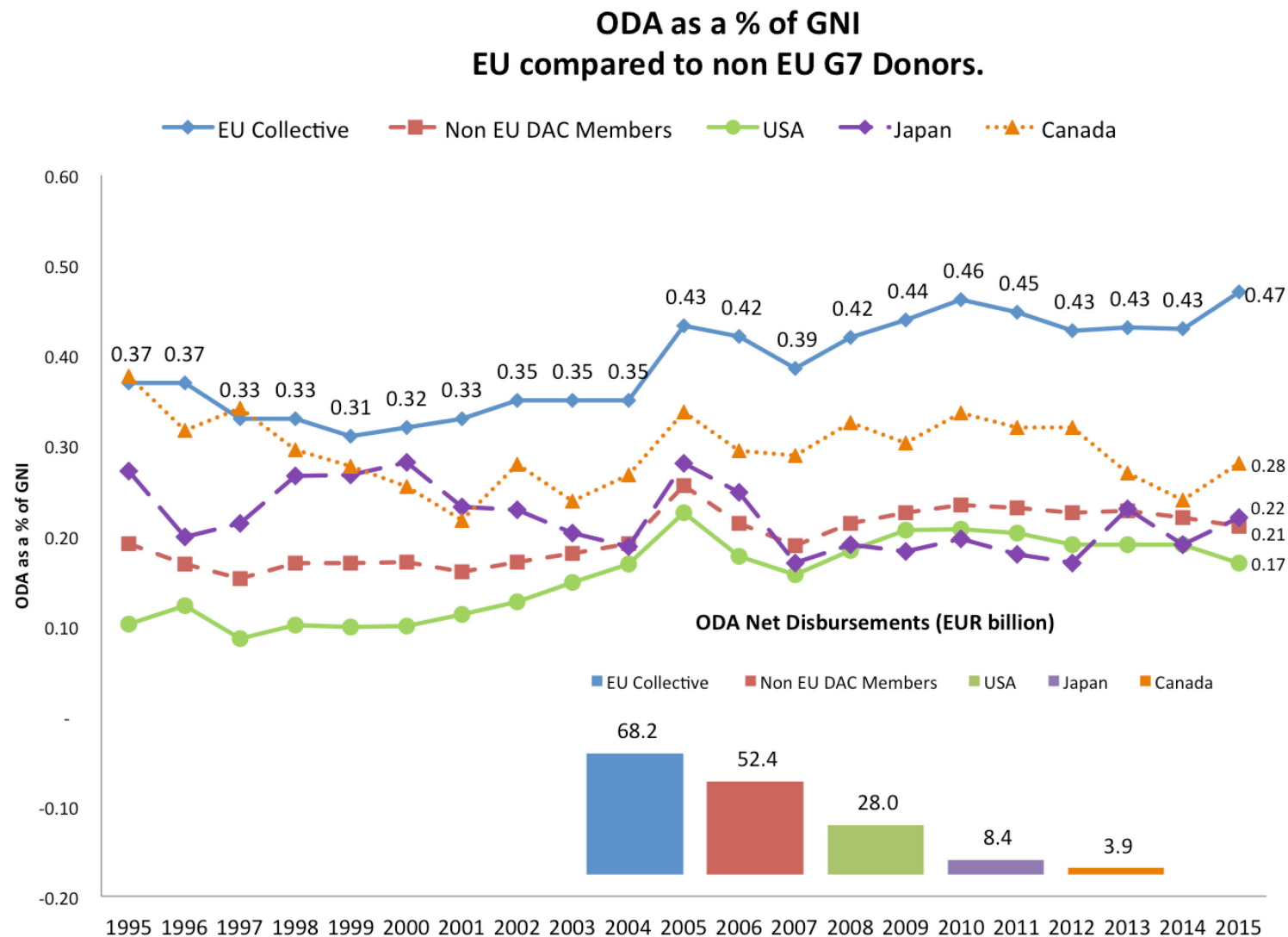
ES pašreizējās saistības un mērķi attiecībā uz OAP

(Padomes secinājumi, 2015. gada 26. maijs (dok. 9241/15, 31.–33. punkts))

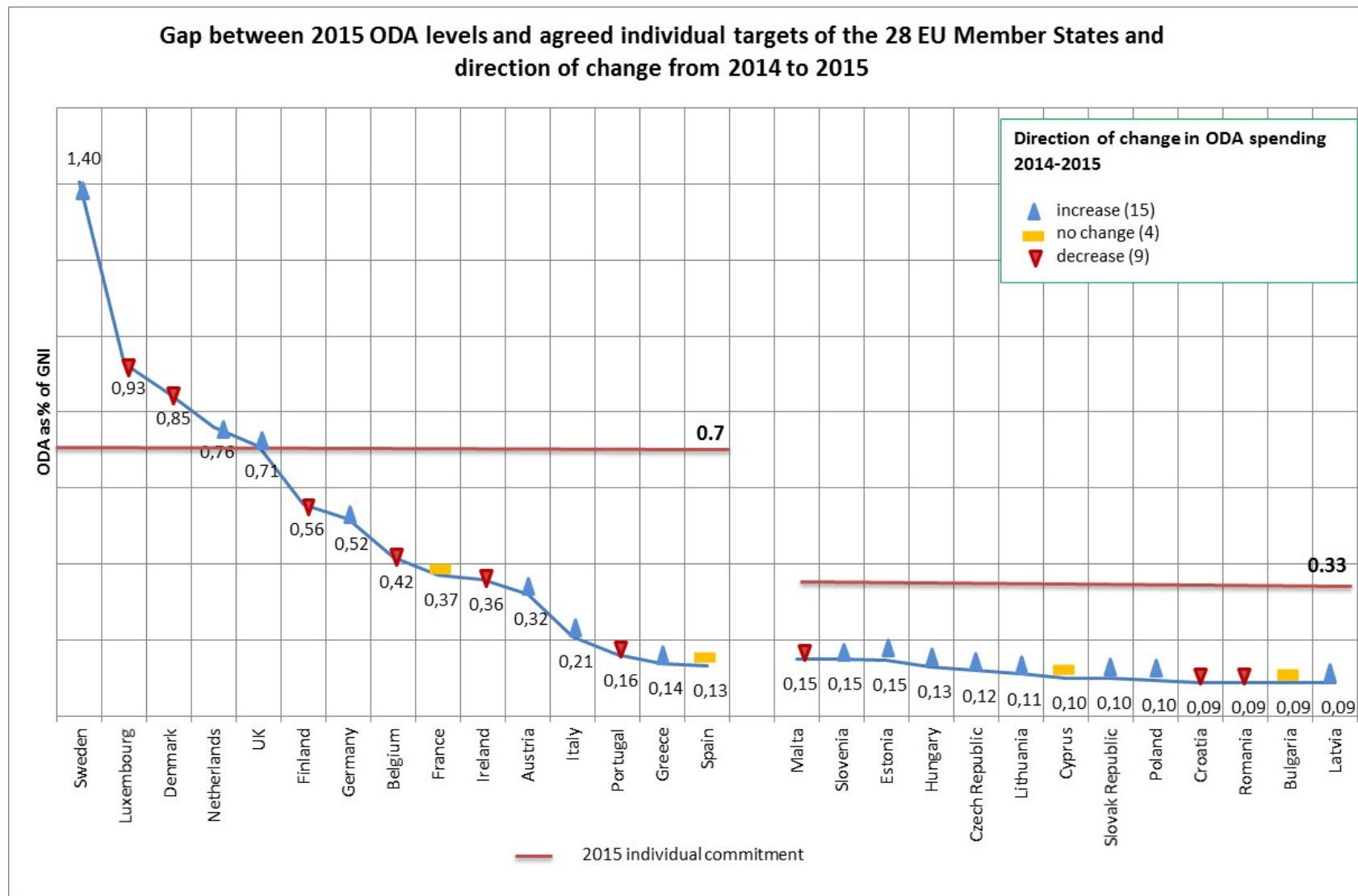
"ES un tās dalībvalstis ir dāsnas OAP sniedzējas – pēdējos gados tās ik gadu nodrošina vairāk nekā pusi no OAP apjoma. Kaut arī jaunattīstības valstīm kopumā OAP daļa ir kvantitatīvi maza, OAP ir galvenais finansējuma avots vismazāk attīstītajām valstīm un nestabilām valstīm, kurām īpaši pietrūkst vietējo spēju finansējumu gūt no citiem avotiem. OAP var arī palīdzēt piesaistīt citus īstenošanas līdzekļus, jo īpaši vietējo publisko finansējumu un privātā sektora investīcijas, bet arī zinātni, tehnoloģiju un inovāciju.

Tādēļ ES atkārtoti apstiprina savu kolektīvo apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada. Dalībvalstis, kas ES pievienojās pirms 2002. gada, vēlreiz apstiprina savu apņemšanos panākt 0,7 % OAP/NKI mērķi, ņemot vērā budžeta situāciju, bet tās, kas minēto mērķi jau ir sasniegušas, apņemas saglabāt vai palielināt šo līmeni; dalībvalstis, kas ES pievienojās pēc 2002. gada, tiecas palielināt savu OAP/NKI līmeni līdz 0,33 %.

Starptautiskajai sabiedrībai arī būtu jāpalīdz virzīt līdzekļus tur, kur vajadzība ir vislielākā, īpaši uz VAV un valstīm, kurās valda nestabilitāte un konflikti. Saistībā ar vispārējo apņemšanos OAP jomā un pilnībā respektējot atsevišķu dalībvalstu prioritātes attiecībā uz attīstības palīdzību ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos atbalstīt VAV. ES apņemas īstermiņā kopīgi panākt 0,15 % – 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm un laikā, kas noteikts programmā laikposmam pēc 2015. gada, sasniegt 0,20 % OAP/NKI mērķi vismazāk attīstītajām valstīm."

2. attēls

1. tabula: ES OAP (neto) 2012–2015

Dalībvalsts	2012		2013		2014		2015		Deficīts (1)
	EUR miljonos	% no NKI	EUR miljonos	% no NKI	EUR miljonos	% no NKI	EUR miljonos	% no NKI	% no NKI
Austrija	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 089	0,32	0,38
Beļģija	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 708	0,42	0,28
Bulgārija	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	0,24
Horvātija	15	0,03	41	0,10-0	53	0,13	46	0,09	0,24
Kipra	20	0,12	15	0,10	15	0,10	15	0,10	0,23
Čehijas Republika	171	0,12	159	0,11	160	0,11	182	0,12	0,21
Dānija	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	(0,15)
Igaunija	18	0,11	23	0,13	28	0,14	30	0,15	0,18
Somija	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 165	0,56	0,14
Francija	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 317	0,37	0,33
Vācija	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 028	0,52	0,18
Grieķija	255	0,13	180	0,10	186	0,11	254	0,14	0,56
Ungārija	92	0,10	97	0,10	109	0,11	137	0,13	0,20
Īrija	629	0,47	637	0,46	615	0,38	647	0,36	0,34
Itālija	2 129	0,14	2 592	0,17	3 022	0,19	3 466	0,21	0,49
Latvija	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	0,24

Lietuva	40	0,13	38	0,11	34	0,10	39	0,11	0,22
Luksemburga	310	1,00	323	1,00	319	1,06	326	0,93	(0,23)
Malta	14	0,23	14	0,20	15	0,20	13	0,15	0,18
Nīderlande	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 240	0,76	(0,06)
Polija	328	0,09	355	0,10	341	0,09	399	0,10	0,23
Portugāle	452	0,28	368	0,23	324	0,19	276	0,16	0,54
Rumānija	111	0,08	101	0,07	162	0,11	138	0,09	0,24
Slovākijas Republika	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	0,23
Slovēnija	45	0,13	46	0,13	46	0,12	56	0,15	0,18
Spānija	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 446	0,13	0,57
Zviedrija	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 393	1,40	(0,70)
Apvienotā Karaliste	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 858	0,71	(0,01)
ES15 kopējais apjoms	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 525	0,49	
ES13 kopējais apjoms	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 191	0,10	
ES28 kopējais apjoms	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 716	0,46	
ES iestāžu OAP, ko neieskaita ES dalībvalstīm	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 510	0,01	
ES kolektīvā OAP	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	68 226	0,47	0,23

Piezīme. (1) Deficīts, kas izteikts % no nacionālā kopienākuma (NKI), dalībvalstu individuālajiem ES OAP mērķiem un ES kolektīvās OAP 0,7 % no NKI. Skaitļi iekavās rāda apmēru, kas izteikts % no NKI, par kādu dalībvalsts ir pārsniegusi savu ES mērķi. Neieskaitīto ES iestāžu OAP aprēķina, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniedz ESAO DAC. Acīmredzamās neatbilstes tabulā ir radušās, summas noapaļojot līdz diviem decimāldaļskaitļiem.

ES kolektīvā OAP ir neto OAP summa, ko paziņojušas ES iestādes un dalībvalstis. Dati līdz 2014. gadam ietver Eiropas Investīciju bankas pašu resursu aizdevumus, kas nav ieskaitīti ES dalībvalstīm un ir papildus ES28 kopējam apjomam, pamatojoties uz ES Komisijas aprēķiniem (sk. 3. zemspītras piezīmi). 2015. gada neieskaitītās ES iestāžu OAP vērtību nosaka, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniedz ESAO *DAC*, lai nodrošinātu atbilstību dalībvalstu paziņotajiem datiem un izvairītos no dubultas uzskaites.

Avoti:

- Datiem par 1995.–2015. gadu

- o ESAO dalībvalstīm: ESAO/*DAC*;

- o ES dalībvalstīm, kas nav ESAO dalībvalstis: ja pieejams – ESAO/*DAC*, ja nav pieejams – dalībvalstu dati. Kipras OAP apjoms un NKI attiecība ir aplēsta tādā pašā apmērā kā 2013. gadā, jo atjaunināti dati vēl nav pieejami.